

ОТЧЕТ

за изпълнение на мерките, заложи в Общинската програма за опазване на околната среда на територията на община Горна Оряховица през 2021 година

В продължение на хилядолетната си история, човешкото общество и природата се намират в сложни взаимодействия. Те се пораждат от постоянното ускоряване на промените в околната среда. Съществува гъвкавост в природата, но замърсяването дестабилизира баланса. Човекът в процеса на развитие уврежда природната среда с цялата си икономическа дейност и самия живот. Човечеството използва повече природни ресурси, отколкото природата може да възпроизведе. Последниците от изменение на климата на земята изправят хората пред предизвикателства за решаване на проблема. Опазването на околната среда е един от глобалните проблеми на нашето съвремие. Необходимо е да се предприемат действия на национално, регионално и местно ниво.

За опазване чистота на гр. Горна Оряховица и населените места, за съхраняване на природните дадености и за по-чист въздух, община Горна Оряховица изпълнява мерки, заложи в общинските програми, спазващи изискванията на Българското и Европейско законодателство.

Мерките, заложи в **Програмата за управление и подобряване качеството на атмосферния въздух** целят подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Община Горна Оряховица и достигане на съответствие с нормите във възможно най-кратък срок. Изпълнение на мерките, посочени в **Регионалната програма за управление на отпадъците на територията на община Горна Оряховица** са свързани със спазване изискванията за екологосъобразно управление на отпадъците, намаляване на тяхното количество за депониране и увеличаване количествата за рециклиране и оползотворяване на отпадъците.

Неблагоприятно въздействие върху здравето на човека в последно време оказва и **шумовото замърсяване**. То се дължи на увеличаване на транспортните и промишлените дейности. Необходимо е предприемане на мерки за достигане на допустими еквивалентни нива на шума.

1. Мерки, насочени към подобряване качеството на атмосферния въздух.

1. Рехабилитация на пътна, улична и тротоарна мрежа и подобряване облика на населените места на територията на община Горна Оряховица.

1.1. Извършен основен ремонт на уличната мрежа в гр. Горна Оряховица и в населените места.

За гр. Горна Оряховица - ул. "Никола Петров" и улица между о.т.98 и о.т. 125, ул. "Георги Бошнаков", ул. "Оборище", ул. "Стоян Михайловски", "Добро поле", ул. "Македония", ул. "Кирил и Методий" и ул. "Шипка",

За населените места – с. Крушето - ул. "Мелник", с. Първомайци - ул. "Цар Асен", ул. "Люлин" и ул. "Цар Самуил", с. Драганово - ул. "Хан Аспарух" и ул. "Хан Крум", с. Поликрайще - ул. "Йорданка Чантова" и ул. "Любен Каравелов", с. Правда - ул. "Шипка", ул. "Раховец" и ул. "Христо Ботев", с. Върбица - ул. "Пролет", с. Паисий, улица към гробищен парк, с. Горски горен Тръмбеш - ул. "Христо Ботев" и ул. "Иван Рилски", с. Писарево – ул. "Балканджи Йово", с. Горски долен Тръмбеш - ул. "Иван

Станев“, гр. Долна Оряховица - ул."Възраждане", с. Янтра - ул."Цанко Церковски" и с. Стрелец - ул."Павлов геран".

Извършен основен ремонт - 40 272 кв.м.

1.2.Извършен текущ ремонт на уличната мрежа в гр. Горна Оряховица и в населените места.

За гр.Горна Оряховица - ул."В.Априлов", ул."Маню Тодоров", път местност Бабенец, ул."Вичо Грънчаров", ул."Георги Измирлиев", ул."Славянска", ул."Младост", ул."Стоян Михайловски", ул."Христо Смирненски", ул."Елена Грънчарова", ул."Козлодуй“, ул."Братя Бендереви“, ул. "Янко Боянов", ул."Черни връх", ул."Климент Охридски", ул."Македония", ул."Родопи", кръстовище на ул."Наум" и ул."Шипка", улица към Спешна помощ, ул. "Свети Княз Борис I“, ул. "Съединение“ и ул. "Цар Освободител“ и гр. Долна Оряховица - ул."Любен Каравелов".

За населените места - Общински път VTR 2053 с. Драганово – с. Стрелец, с. Поликрайще - ул."Искър", с. Горски горен Тръмбеш - ул."Хр.Ботев", с. Горски долен Тръмбеш - ул."Ивайло" и ул."Кокиче", с. Първомайци - ул."Околчица", с. Янтра - ул."Сидер Войвода“, с. Върбица, ул."Марко Марков" и улица между о.т.22 и о.т.24.
Извършен текущ ремонт - 20 101 кв.м.

1.3. Реновиране на тротоари.

С цел намаляване източниците на уличен прах и наноси е извършено реновиране на общо 230 кв.м. тротоари - по ул."Никола Петров“ – 30 кв.м. и ул."Отец Паисий“ – 200 кв.м. Дейността е извършена от Общинско предприятие „Пътна поддръжка, инфраструктура и озеленяване“.

2. Благоустройство и залесяване на общински терени и подобряване облика на гр. Горна Оряховица и населените места на територията на общината.

2.1.Реализирани и финансирани проекти от Предприятието за управление дейностите по опазване на околната среда /ПУДООС/ в населени места.

За подобряване облика на населените места на територията на община Горна Оряховица, през 2021г. в рамките на Национална кампанията „За чиста околна среда“ са реализирани и финансирани от Предприятието за управление дейностите по опазване на околната среда /ПУДООС/ проекти в следните населени места:

Село Първомайци – монтирани 3 бр. фитнес уреди за открито и парково обзавеждане – пейки, кошчета за отпадъци, пикник маса и бетонова тенис маса. Залесяване с иглолистни и широколистни дървета и розови храсти;

Село Паисий – монтирано парково обзавеждане – беседка, пейки, пикник маса, бетонови кашпи и дървена пергола. Залесяване с иглолистни и широколистни дървета и розови храсти;

Село Янтра - изградена е детска площадка и монтирано парково обзавеждане – пейки и кошчета за отпадъци. Залесяване с иглолистни и широколистни дървета.

Село Крушето - изградена е детска площадка и монтирано парково обзавеждане – пейки и кошчета за отпадъци. Залесяване с иглолистни и широколистни дървета, както и градинска туя.

Село Горски Горен Тръмбеш – монтирано е парково обзавеждане – пейки, кошчета за отпадъци, беседка, пикник маси. Залесяване с иглолистни и широколистни дървета.

Село Правда – монтирано е оборудване за спортна площадка – футболни врати. Парково обзавеждане – беседка, пейки, кошчета за отпадъци. Залесяване с иглолистни и широколистни дървета, както и залесяване с градинска туя.

Реализираните проекти в населените места ще допринесат за изграждане на чиста и приятна среда с високо екологично и естетическо качество, пълноценен отдих на хората и игра на децата, подобряване облика и опазване на околната среда.

2.2.Реконструкция и модернизация на парк „Градска градина”.

Приключени са строителните дейности на обект: „Реконструкция, модернизация и изпълнение на мерки за енергийна ефективност на парк „Градска градина“ в Горна Оряховица“. Проект BG16RFOP001-1.027-0008-C01 „По-добра паркова среда в град Горна Оряховица” е финансиран от Оперативна програма „Региони в растеж“. Реализираният проект ще промени облика на града, а парк „Градска градина” ще стане един модернизирани и привлекателен парк с достъпна и безопасна среда за отдих на гражданите.

2.3.Залесяване и зацветяване на крайпътни и междублокови пространства на територията на гр. Горна Оряховица.

В изпълнение на Мерките за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на гр. Горна Оряховица, през 2021г. са засадени 54 бр. дървета от видовете - липа, явор, кестен, кълбовидна акация и червенолистна слива, както следва: ул.“Ангел Кънчев“ – 15 бр.явор, ул.“Вичо Грънчаров“ – 3 бр. явор, ул.“Странджа“ – 2 бр. явор, ул.“Баба Пантелейца“ – 20 бр. липа, ул.“Мано Тодоров“ – 6 бр. кълбовидна акация и 3 бр. бял кестен, ул.“Цар Освободител“ – 3 бр. розов кестен и парк „Детски кът“ – 2 бр. червенолистна слива. В парк „Никола Петров“ са засадени храсти от видовете берберис, а в парк „Никола Панайотов” - мини рози. През летния сезон е извършено зацветяване и оформяне на цветни фигури с 10 035 бр. растения от различни видове, подходящи за сезона, а през есента с 12 380бр. есенни цветя.

3.Поддържане чистота на местата за обществено ползване.

Едни от мерките, заложи в Програмата за подобряване качеството на атмосферния въздух, е метене и миене на уличната мрежа в града. Натрупаните през зимата инертни материали от снегочистването на улиците се метат /ръчно и машинно/ и след това се измиват. Дейността се извършва от Общинско предприятие „Пътна поддръжка, инфраструктура и озеленяване” (ППИиО) по определен график, който се актуализира всяка година, в зависимост от замърсяването на уличната мрежа. През 2021г. в дейността машинно **метене** на обществени територии и уличната мрежа са извършени 201 бр.машиносмени, а за дейността **миене** – 112 бр. машиносмени.

4.Почистване на дъждоприемни шахти.

Във връзка с ежегодната профилактика на отводнителни шахти за повърхностни води, работници от Общинско предприятие „ППИиО” са извършили почистване на 32/тридесет и два/бр. шахти по улиците в града.

5.Контрол на замърсяването около строителни обекти.

За опазване чистотата на околната среда и предотвратяване нейното замърсяване, се извършват периодични проверки на строителни обекти на територията на града. За недопускане замърсяване на атмосферния въздух от строежите и почистване на строителните площадки и прилежащите към тях терени, през 2021г. са съставени 24 бр. констативни протоколи от извършените проверки на място.

6. Газификация на домакинствата.

Газификацията е ефективна мярка за намаляване емисиите на замърсители в атмосферния въздух. Тя е заложена в общинската Програма за управление качеството на атмосферния въздух. През 2021 година са газифицирани нови 114 бр. домакинства в гр. Горна Оряховица.

7. Реализация на проекти, имащи отношение към подобряване качеството на атмосферния въздух.

През 2021г. община Горна Оряховица е подписала Договор за безвъзмездна финансова помощ с МОСВ за проект „Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Горна Оряховица чрез подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво с алтернативни форми на отопление. Реализирането на този проект ще допринесе за подобряване на качеството на атмосферния въздух в общината, чрез намаляване на наднормените нива на фини прахови частици от битовото отопление, тъй като те са един от основните източници на замърсяването. Домакинствата ще имат възможност да избират алтернативна форма на отопление – пелети, природен газ или ток.

Проектът ще се изпълнява на два етапа, като дейностите по него трябва да приключат до края на месец декември 2023 г.

8. Реализиране на благоустройствени проекти, свързани с подобряване на ВиК инфраструктурата на общината, имащи отношение към подобряване на качеството на въздуха.

Подписан е договор с изпълнител и предстои започване изпълнението на Обект: „Допълнително водоснабдяване и реконструкция на съществуващи водопроводи в с. Г.Д.Тръмбеш, община Г.Оряховица“ от ВиК „Йовковци“.

Изготвен е проект и е подадено заявление за финансиране към ПУДООС на Обект: „Изграждане на канализация в гр. Долна Оряховица по части от улици: „Патриарх Ефтимий“, „Червен бряг“, „Опълченска“, „Тракия“, „Янтра“, „Крайбрежна“, „Средец“, „Стара планина“, „Филип Тотю“, „Бенковски“, „Варда“, „Райко Даскалов“, „Г.С.Раковски“, „Трети март“, „Кубрат“, „Васил Друмев“, „Средна гора“, „Даскал Димитър“.

През 2021г. е избран изпълнител за Обект: „Изграждане на канализация по улици в гр. Долна Оряховица, община Горна Оряховица“. Средствата за изпълнението му са одобрени от ПУДООС. Предстои започване на изпълнението му.

9. Изменение и допълнение на съществуващи общински програми, съобразени с националното и европейско законодателство.

През изминалата година приключи изпълнението на дейностите по проект: „Актуализация на Програмата за управление и подобряване на качеството на атмосферния въздух в община Горна Оряховица“, финансиран по ОП „Околна среда“. Изготвеният окончателен вариант на програмата е внесен и одобрен от Общинския съвет с Решение №414 от Протокол №20/25.02.2021 г.

II. Чиста околна среда и екологосъобразно управление на отпадъците.

Управлението на дейностите по отпадъците е приоритетна задача в екологичната политика на страната и произтича непосредствено от Националната стратегия за опазване на околната среда. Политиката по отношение опазването на околната среда и управлението на отпадъците цели да осигури управление на дейностите, свързани с отпадъците по начин, който не застрашава човешкото здраве, не причинява

замърсяване, намалява количеството на отпадъци и тяхното вредно въздействие, създава предпоставки за повторна употреба и рециклиране, както и безопасно крайно обезвреждане.

Управлението на отпадъците е съвкупност от права и задължения, действия и дейности на гражданите, свързани с образуването и третирането на отпадъците, както и контрола върху тези дейности.

1.Изпълнение на мерки, заложи в Регионална програма за управление на отпадъците.

Регионална програма за управление на отпадъците е изготвена съгласно изискванията на чл.52 от Закон за управление на отпадъците с модул за всяка от общините, включени в регионалната система, а именно Велико Търново, Горна Оряховица, Лясковец, Стражица, Златарица и Елена. През 2021 година е разработена нова Регионална програма за управление на отпадъците в регион Велико Търново с период на действие 2021-2028 г.. Програмата е приета с Решение №706 от Протокол №37/24.02.2022г. на Общински съвет Горна Оряховица.

Регионалната програма цели устойчиво развитие на регион Велико Търново с включващите общини, постигане на целите по управление на отпадъците, предотвратяване на образуването им и намаляване тяхното въздействия върху околната среда.

През изминалата 2021г са изпълнени следните мерки от Програмата:

1.1.Осигуряване на съдове за събиране на битови отпадъци – контейнери, кофи и др.

През 2021г. е извършена подмяна на съдовете за битови отпадъци – контейнер тип „Бобър” 1100л и пластмасова кофа тип ”Кука” 240л, както следва:

- гр.Горна Оряховица – 34 бр. контейнери тип „Бобър” и 30 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- гр. Долна Оряховица – 3 бр. бр.контейнери тип „Бобър” и 70 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- с. Първомайци – 3 бр. контейнери тип „Бобър” и 20 бр. кофи тип „Кука”;
- с. Върбица – 2 бр. контейнери тип „Бобър”;
- с. Драганово – 3 бр.контейнер тип „Бобър” и 20 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- с.Писарево – 2 бр. контейнери тип „Бобър”;
- с. Крушето – 2бр. контейнери тип „Бобър”, 5 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- с. Поликраище – 3 бр. контейнери тип „Бобър” и 20 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- с. Г.Г.Тръмбеш – 5 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- с.Г.Д.Тръмбеш – 8 бр. кофи тип „Кука”;
- с. Паисий – 5 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- с. Стрелец – 5 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- с. Янтра – 2 бр. контейнери тип „Бобър”, 5 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- с. Правда - 2 бр. контейнери тип „Бобър”;

Общо са подменени 56 бр.контейнери тип „Бобър” и 193 бр. пластмасови кофи тип „Кука”.

1.2.Осигуряване на съдове за събиране на зелена маса – зелени контейнери.

През 2021г са закупени допълнително общо 50 бр. контейнери за зелена маса и са предоставени за ползване в населените места, както следва:

- гр. Долна Оряховица – 8 бр.
- с. Драганово – 8 бр.
- с. Първомайци – 8 бр.
- с. Поликрайще – 8 бр.
- с. Върбица – 6 бр.
- с. Крушето - 6 бр.
- с. Правда – 6 бр.

1.3.Разделно събиране на неопасни битови отпадъци.

- **Разделно събиране на неопасни битови отпадъци и транспортирането им до инсталации и съоръжения за оползотворяване или обезвреждането им.**

Сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци на територията на община Горна Оряховица се извършва от фирма „Глобъл Клинър“ ООД, с която общината има сключен договор. Честотата на обслужване на съдовете се извършва по райони, съгласно утвърден график и Заповед на Кмета на общината.

През 2021 година на Регионална система за управление на отпадъците в регион Велико Търново /за общините В.Търново, Г.Оряховица, Елена, Лясковец, Златарица и Стражица/, в землището на с. Шереметя, общ. В.Търново са транспортирани общо 13644,6 т смесени битови отпадъци. От тях след сепариране са предадени 1016,86 т за рециклиране, за компостиране - 7175,3 т и 733, 86 т като модифицирано гориво.

- **Разделно събиране на биоразградими зелени отпадъци и предаването им за компостиране.**

За изминалата година разделно събраните и транспортирани до Регионалното депо зелени отпадъци са 2775,12 т. На територията на населените места в общината са разположени контейнери за зелена маса, които се обслужват по график от ОП ”ПШИО”. Зелените отпадъци на територията на града се извозват от „ГЛОБЪЛ КЛИНЪР” ООД.

- **Разделно събиране на отпадъци от опаковки – хартия и картон, пластмаса и стъкло.**

Община Горна Оряховица има сключен договор с фирма „Еко Партнърс България” АД за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Фирмата е предоставила 116 бр. жълти контейнери (1700л) за отпадъци от хартия и картон, пластмаса и метал и 116 бр. зелени контейнери (1700л) за отпадъци от стъкло. Контейнерите са разположени в гр.Горна Оряховица, гр.Долна Оряховица, с.Драганово, с.Първомайци и с.Поликрайще, и се обслужват по определен график.

През 2021 година са разположени жълти контейнери и в селата Върбица и Писарево. Предстои поставянето и на зелените контейнери.

През изминалата година от цветните контейнери са събрани и предадени за рециклиране следните количества отпадъци от:

Хартиени и картонени опаковки – 32 т

Пластмасови опаковки – 17 т

Метални опаковки – 0, 28т.

Стъклени отпадъци – 24 т.

1.4.Организация за разделно събиране на опасни битови отпадъци.

С цел предотвратяване замърсяване на околната среда от нерегламентирано изхвърляни опасни битови отпадъци от домакинствата и през 2021г. община Горна Оряховица организира събиране на опасни битови отпадъци.

- **Разделно събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО).**

И през изминалата година продължи сътрудничеството на община Горна Оряховица с „ТРАНСИНС ТЕХНОРЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ” АД, като на площадката на фирмата са предадени общо **2600 кг ИУЕЕО**.

- **Разделно събиране на излезли от употреба гуми /ИУГ/.**

Количеството предадени излезли от употреба гуми на фирма „ТРАНСИНС АВТОРЕЦИКЛИРАЩ КОНСОРЦИУМ” АД през изминалата година е **5720 кг**.

- **Разделно събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори /НУБА/.**

На територията на гр. Горна Оряховица в определени търговски обекти има разположени специални контейнери за събиране на негодни за употреба батерии. През 2021 г. фирмата „ТРАНСИНС БАТЕРИ” ООД е събрала общо **12 кг** негодни за употреба батерии.

- **Осигуряване на мобилни пунктове за събиране на опасни отпадъци от домакинствата.**

Съвместно с фирма „ТРАНСИНС ТЕХНОРЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ” АД, община Горна Оряховица организира всяка година кампания за събиране на опасни отпадъци - гуми и електрическо и електронно оборудване. За улеснение на гражданите отпадъците се събират директно от домовете по предварителна заявка.

1.5.Разделно събиране на излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС).

На територията на община Горна Оряховица дейностите по събиране, транспортиране, съхраняване и разкомплектоване на излезли от употреба МПС се изпълняват от „МАКСИМА 2008” ЕООД. През 2021 година са установени 27 бр. автомобили, на които не е заверен знака за технически преглед за повече от 3 месеца. Съгласно чл.36 от Наредбата за управление на отпадъците на територията на община Горна Оряховица на всички установени излезли от употреба МПС са поставени стикери с предписание за премахването им от собствениците. Същите са премахнали 24 бр. автомобили в срока на предписанието и 3 бр. автомобили са принудително преместени от фирмата изпълнител по договора.

1.6.Закриване и рекултивация на общинско депо за твърди битови отпадъци.

Извършена е първата част от предвидената 3-годишна биологична рекултивация на депо за битови неопасни отпадъци в местност „Бабенец“, с. Първомайци.

1.7.Информирание на обществеността относно управление на отпадъците.

Всяка година общинска администрация актуализира на интернет страницата на общината списък - регистър на площадките за събиране и оползотворяване на различните видове отпадъци. Редовно се осведомяват гражданите за предстоящи кампании за събиране на опасни отпадъци от бита – ИУЕЕО, ИУГ и др., чрез интернет страницата, радиото и с изработените в рамките на различни проекти дипломи и листовки.

1.8.Изпълнение на решенията на общото събрание на регионалното сдружение за управление на отпадъците в регион Велико Търново.

И през 2021 година Община Горна Оряховица продължи участието си в Регионално сдружение за управление на отпадъците в регион Велико Търново. Предстои изграждане на втора клетка на Регионална система за управление на отпадъците (РСУО) в с. Шереметя.

1.9.Предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и организиране почистването на нерегламентирани сметища.

През 2021 година по повод подадени сигнали и жалби от граждани за замърсени с отпадъци терени, са извършени общо 28 бр. проверки. Писмено са уведомени гражданите за предприемане на действия в срок за тяхното премахване. При невъзможност за установяване на причинителя на отпадъците на общински терени, своевременно се уведомява сметопочистващата фирма за почистване на терена.

Във връзка с издадени предписания от РИОСВ – Велико Търново през годината е извършено почистване на нерегламентирани замърсявания в землището на с.Драганово – района между старото речно корито и сегашните брегове на р.Янтра, в землището на с.Поликрайще – ПИ 57217.170.292, ПИ 57217.16.12 и ПИ 57217.16.299 /от лявата страна по пътя за с.Куцина/, в землището на с.Първомайци – пътя за Тriaжна гара и пътя между селата Правда и Янтра /до първия ЖП прелез/, в гр.Горна Оряховица – пътя за рекултивираното общинско депо за отпадъци в местност „Бабенец“.

III. Намаляване на шумовото замърсяване.

През 2021г. Регионална здравна инспекция (РЗИ) Велико Търново извърши мониторинг на шумовото натоварване в град Горна Оряховица. Основният източник на шум в урбанизирана среда, както и през изминалата година си остава автомобилния транспорт. Мониторинг на шума в околната среда се извършва по показател /определено еквивалентно/ дневно ниво на шума, определящ степента на дискомфорт през дневния период на денонощието / 7:00ч. – 19:00ч/.

Броят на пунктовете за наблюдение се запазва, както и през предходната година – 15 бр. Пунктовете са разделени, както следва:

- Пунктове към пътни, железопътни и въздушни трасета – 6 бр.
- Пунктове с промишлени източници на шум - 4бр.
- Пунктове, подлежащи на усилен шумозащита – 5бр.

При анализиране на разпределението на шумовите нива в наблюдаваните пунктове е установено:

Най-високи еквивалентни нива на шума са установени в пунктовете, намиращи се на ул.”Отец Паисий”, ул.”Маню Тодоров”, ул.”Васил Априлов”,ул.”Свети Княз Борис” и ул.”Патриарх Ефтимий”.

Най-ниско еквивалентно ниво на шума – 58,82 dB(A) е измерено в пункт на ул.”Пирот”.

Осредненото средногодишно еквивалентно ниво на шума за гр. Горна Оряховица се запазва почти същото – 64,13 dB(A) за 2020г и 64,71 dB(A) за 2021г. Интензивността на автомобилното движение намалява от 504 МПС/час за 2020г. на 477МПС/час за 2021г.

Във връзка с изискванията на българското и европейско законодателство за намаляване нивата на шум, община Горна Оряховица е заложила за периода 2022-2027г. изграждане на шумозащитни екраниращи съоръжения за намаляване на шумовото замърсяване от автомобилния транспорт, при отпускане на европейски средства за финансиране.

IV.Повишаване ангажираността, екологичното самосъзнание и привличане на обществеността за опазването на околната среда на територията на община Горна Оряховица.

Във връзка със сключен административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Община Горна Оряховица и МОСВ, през 2021г. се изпълниха дейности, заложи в демонстрационен проект в областта на управление на отпадъците, с наименование “Община Горна Оряховица работи за общество с нулеви отпадъци” - BG16M1OP002-2.009-0045-C01. Целта на проекта е да се намалят количествата битови отпадъци, генерирани на територията на общината чрез управление на отпадъците в съответствие с най-високите нива в йерархията на управление на отпадъците; да се подпомогнат постигането на целите, заложи в чл.31 от Закона за управление на отпадъците; да се допринесе за прилагане на политиките на „кръгова икономика” и „общество с нулеви отпадъци”; да се повиши осведомеността, ангажираността и общественото самосъзнание на гражданите и увеличаване участието им в разделно събиране на отпадъците.

Дейностите за изпълнение са в следните направления:

1. Дейности за увеличаване количествата разделно събрани битови отпадъци от хартия.
2. Дейности за предотвратяване на образуването на отпадъци от пластмасови изделия за еднократна употреба.
3. Дейности за подготовка за повторна употреба на отпадъци от текстилни облекла.

През м. октомври 2021г. са проведени две кампании за събиране на хартия в 12 бр.училища, намиращи се на територията на общината. С активното участие на учениците и техните родители са събрани и предадени за рециклиране **9630 кг хартия**. На участниците в кампаниите са раздадени награди. За информиране на населението за изпълнение на дейностите в Демонстрационния проект, са изготвени и разпространени дипляни. Изготвен е въпросник и са проведени анкетни проучвания за нагласата на бизнеса, намиращ се на територията на града, за намаляване използването на пластмасови продукти за еднократна употреба. Проучване е проведено и в общинските структурни звена. Продължителността на проекта е 23 месеца /от 30.09.2020г. до 31.08.2022г./

През 2022г. ще продължат изпълнение на дейностите по проекта и отчитане на индикаторите за изпълнение на резултатите.

През декември 2021 година община Горна Оряховица подписа договор като партньор по проект **„Въвеждане на мерки за адаптация към променящия се климат в общините Гълъбово, Горна Оряховица и Стамболово“** на обща стойност 734 408,34 лв. Проектът се финансира по програма „Опазване на околната среда и климатичните промени“ на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. Една от дейностите по проекта е проектиране, доставка и монтаж на покривна фотоволтаична система на общинска сграда. Екип от общински служители ще премине поредица обучения за справяне с природни бедствия, настъпили в резултат от изменения в климата. Друга основна дейност е разработването на план за борба с климатичните изменения на всяка от общините. По проекта ще се проведат и кампании за разпространение на добри практики в областта на адаптацията към изменението на климата.

V. Заключение

Община Горна Оряховица приключи 2021г. с подобро качество на атмосферния въздух. Съгласно публикуваната справка за нивата на ФПЧ от РИОС - В.Търново, както и регистрираните замервания от АИС Горна Оряховица, броят на превишения на дните с Фини прахови частици (ФПЧ10) е 38 дни. Това е близо два пъти по-малко от броят на превишенията през 2020г. Съгласно действащото законодателство в България нормата

за ФПЧ10 е 50 микрограма на 1куб.м. въздух, а допустимият брой превишения на средно дневната норма в рамките на една календарна година е 35 дни. Намаляване превишението на дните с ФПЧ10 през 2021г. е свързано с изпълнение на част от мерките, заложи в Програмата за подобряване качеството на атмосферния въздух (КАВ), приета от Общински съвет Горна Оряховица. От провеждания мониторинг на КАВ се вижда, че превишаване нормите на ФПЧ10 се случва предимно през отоплителния сезон. Количеството емисии, отделени от битовото отопление се дължи на използване на сурови дърва за горене и въглища с високо съдържание на пепел и ниска калоричност, както и използване на по-стари печки и котли, които не са проектирани съгласно изискванията за енергийна ефективност и екодизайн.

През м.Декември 2021г. общината подписа договор за безвъзмездна финансова помощ с МОСВ по проект „Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Горна Оряховица чрез подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво с алтернативни форми на отопление“. Тъй като битовото отопление е един от основните източници за замърсяването на въздуха, то реализацията на проекта ще доведе до намаляване на наднормените нива на фини прахови частици и подобряване качеството на атмосферния въздух.